

Verbinding

O Geest,
vuur uit de hemel,
inslaande vlam,
vleugelslag van vuur
Raak ons
raak ons aan
dat wij tot leven komen
en opstaan
dat wij een huis bouwen
warm van liefde
een dak hoog genoeg
om U tegemoet te komen
en velen onderdak te bieden
dat ons gebed oprijst
in vele talen
om U te loven
levende vlam van liefde.

Exodus Gemeente

Kick Bras

Meditatie

Nou ja, meditatie, misschien meer het ordenen van mijn gedachten. Nog bijkomend van de gebeurtenissen op 26 april, dankbaar en overbluft. Was dat mijn weg in het leven?

In berglandschappen zie je steenmannetjes, een stapel stenen op een bijzondere manier geplaatst, sterk en stabiel, maar ook fragiel en kwetsbaar. Als er een nieuw pad werd gevonden ontstond er een steenmannetje, zodat je kon zien dat het een veilige weg was, waar wegwijzers ontbraken. Als de weersomstandigheden instabiel zijn, brokkelt zo'n steenmannetje af en is het een ongeschreven regel, dat de eerstkomende wandelaar de stenen opnieuw stapelt en zo zorgdraagt voor veiligheid en zekerheid. Als je je leven voorbij ziet gaan, zie je in je gedachten steenmannetjes, die bepalend waren voor de richting in je leven, voor ontmoetingen en bij keuzes die je moest maken

Soms is er een tekst uit de bijbel, zo'n steenmannetje. Niet alleen persoonlijk, maar ook voor onze kerkgemeenschap kan dat van grote waarde zijn. De kerk reikt ons al eeuwenlang een weg van veiligheid en geborgenheid aan.

Velen gingen hun levensweg langs slingerpaadjes of langs een snikhete berghelling. Je weet dat al vele jaren eerder andere mensen er ook liepen met dezelfde vragen als jij. Ook zij vonden nieuwe wegen. Wegen die jij ook kunt gaan. Wegen die verbindingen kunnen maken.

Door de technische vooruitgang worden we op een nieuwe manier met elkaar verbonden. De sociaal-media verbindt mensen met elkaar, maar laat ook een asociaal gezicht zien.

Internet een nieuw front om elkaar te bestoken. De verwarring en de verdeeldheid is daardoor toegenomen. Mensen zijn elkaar niet meer gaan verstaan.

In die wereld leven we, ook op weg naar Pinksteren. Het feest van de neerdalende Geest in plaats van de opklimmende mens. Een kleurenwaaier uit de verfwinkel of de bouwmarkt dat is voor mij een mooi beeld van wat Pinksteren is. De kleurtjes zijn de talen, verbonden door dat pinnetje in het midden, zo wordt op Pinksteren, Gods Geest het verbindingspunt van alle talen.

Verstaan wij elkaar altijd in onze veelkleurige gemeente, zijn wij het altijd met elkaar eens? Dat hoeft ook niet, de mensen van het allereerste Pinkster uur gingen elkaar ook niet ineens verstaan. Zij zochten de ruimte van Gods Geest, ademruimte voor iedereen.

Laten wij dat elkaar ook toewensen.

Cora Franzen

Kerkdiensten

Zondag 22 mei 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: t.b.v. Prot.Kerk missionair werk 2 ^e coll.: t.b.v. kerk	m.m.v. Cantorij
Donderdag 26 mei 19.30 uur	ds. Leendert Jan Lingen 1 ^e coll.: t.b.v. Kerkdiensten Zuidwester 2 ^e coll.: t.b.v. de kerk	Hemelvaart
Zondag 29 mei 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.:t.b.v.Diaconaat:ook voor Jongeren 2 ^e coll.:t.b.v.de kerk	
Zondag 5 juni 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: t.b.v.Kerk in actie Pinkstercollecte 2 ^e coll.: t.b.v.: de kerk	Pinksteren
Zondag 12 juni 10 uur	Ds.Jan de Visser 1 ^e coll.: t.b.v. Vluchtelingenwerk GO 2 ^e coll.: t.b.v. de kerk	
Zondag 19 juni 10 uur	Myrthe Leijdens, Burgh Haamstede 1 ^e coll.: t.b.v.Voedselbank GO 2 ^e coll.: t.b.v. de kerk	
Zondag 26 juni 10 uur	Ds. Jan de Visser 1 ^e coll.:t.b.v.KIA Binnenlands Diaconaat 2 ^e coll.:t.b.v. de kerk	
Zondag 3 juli 10 uur	Ds. Jan de Visser 1 ^e coll.:t.b.v. KIA Wereld Diaconaat 2 ^e coll.:t.b.v. de kerk	Overstapdienst
Zondag 10 juli 10 uur	Ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: t.b.v. De Herberg Oosterbeek 2 ^e coll.: t.b.v. de kerk	m.m.v. Cantorij

Alle kerkdiensten zijn live te volgen en terug te kijken via internet.

www.exoduskerk.nl

Uit de Kerkenraad

We komen voor het eerst bij elkaar in een kerkenraadsvergadering in de nieuwe samenstelling. Het is wel even wennen, zo'n kleine groep. Er is nog geen voorzitter, daarom zullen voorlopig een aantal mensen bij toerbeurt de vergaderingen van het moderamen en de kerkenraad leiden. Vandaag heeft Arjo Wesdorp die taak op zich genomen.

We beginnen met een bezinningsmoment, waarbij naar aanleiding van een stuk tekst praten over kansen en mogelijkheden. Een waardevolle uitwisseling van meningen die afgesloten wordt met een mooi gedicht. Vervolgens gaan we over naar de "regelzaken" op de agenda.

Eerst een aantal mededelingen, zo zijn twee mensen op bezoek geweest in de "Nollehof" en zij doen daar verslag van. Al een tijd geleden is besloten dat we als kerkenraad ook wat meer buiten onze eigen kerk moeten kijken, daarom worden verschillende instellingen bezocht.

Verder doet onze diaken Bep verslag van bijeenkomsten met verschillende diaconieën en de contacten met de gemeente over de opvang van Oekraïners hier in de gemeente. De gemeente is het centrale aanspreekpunt, de samenwerking verloopt tot nu toe goed.

De kerkrentmeesters komen met de verheugende mededeling dat ze twee mensen bereid hebben gevonden om een deel van de werkzaamheden over te nemen, heel fijn dat er mensen zijn die willen helpen.

De diaconie heeft de jaarcijfers van het vorige jaar al rond, na een toelichting en wat vragen wordt dit jaarverslag goedgekeurd, het kan opgestuurd worden.

Na de Stille Week is men nu bezig met het denken over een bijeenkomst met senioren, het kan en mag gelukkig weer.

De ouderlingen worstelen vooral met het feit dat er geen ouderling in Oost Flakkee is. Er zijn wel veel bezoekmedewerkers en die doen geweldig werk. Er is recent een goede bijeenkomst geweest met deze groep. Verder geeft de jeugdouderling aan dat ook de jeugd weer actief bezig is met verschillende bijeenkomsten. Zij zijn ook bezig met een bijzondere kerkdienst, de z.g.n. kliederkerk. U leest daar binnenkort vast meer over.

Dan volgen nog een aantal zaken, zo zijn we nog steeds op zoek naar een voorzitter, een klein groepje gemeenteleden gaat op verzoek van de kerkenraad verder zoeken, want de pogingen vanuit de kerkenraad zijn tot nu toe op niets uitgelopen.

In het kader van de toch wel kleine kerkenraad wordt besloten om in het rooster voor de zondag vanaf nu maar twee kerkenraadsleden in te delen, zij zullen samen alle taken verrichten die nodig zijn voor de dienst.

Bij het rooster, zoals we dat tot nu toe hebben komen sommige mensen wel erg vaak aan de beurt, nu kunnen ook kerkenraadsleden wat vaker “genieten” van een dienst zonder vaste taken.

Kort evalueren we de heel gezellige en goed bezochte bijeenkomst van Connect(Exod)us. Veel wat jongere leden hebben een goede en gezellige middag met elkaar gehad.

Het programma van Vorming en Toerusting komt kort aan de orde, de bijeenkomsten met de gespreksgroepen zijn bijna afgerond, de opkomst was niet altijd even hoog, maar het waren, ook voor onze predikant, inspirerende en goede bijeenkomsten. Dit vraagt zeker om een vervolg. De groep die zich bezighoudt met Vorming en Toerusting is op zoek naar nieuwe leden met leuke ideeën, helaas hebben zich nog geen mensen gemeld.

Er is al een tijdje een groep bezig met het concept van de “Groene Kerk”. Er zijn al verschillende stappen gezet, de kerkenraad besluit dat we ons aan gaan sluiten bij het concept van de “Groene Kerk”. U zult hierover binnenkort vast meer horen in het blad “Verbinding” en/ of via de Nieuwsbrief.

Aandacht voor...

Het woord “vrijheid” heeft twee gezichten gekregen. Voor ons in Nederland zijn alle Covid-19 beperkingen weggefallen en kunnen we ons in alle vrijheid overal bewegen. We zien het ook in de kerk. Steeds meer mensen zie je terug in de zondagse dienst. Maar denken we aan de gebieden waar rellen, oorlog en geweld is, dan wordt de vrijheid enorm beperkt en soms onmogelijk gemaakt. Weken opgesloten zitten in een bunker is traumatisch. Laten we dankbaar zijn dat we kunnen gaan en staan waar we willen en dat er ontmoetingen en gesprekken mogelijk zijn, zonder dat je op moet letten of iemand je kan “pakken” op je woorden.

Zieken

De afgelopen periode hebben weer diverse gemeenteleden te maken gehad met ziekte thuis, opnames voor operaties of behandelingen. Anderen zijn aan het revalideren of wennen aan een nieuwe levensstijl en afwachten wat de toekomst gaat brengen.

In de nieuwsbrieven heeft u kunnen lezen wat eenieder overkomen is. Of met de bloemengroet vanuit de kerk gehoord hoe het iemand vergaat.

De volgende personen hebben een en ander meegemaakt: Mar de Vos, mevrouw Overweel, Margreet Zuidwijk, Jeannette Le Comte, Francien Dees, Albert Groenendijk, Jan Offerhaus, Jan Tieleman en mevrouw Driesse.

Voor anderen staan operaties op het programma en wordt er op uitslagen gewacht. Voor iedereen veel sterkte gewenst, kracht en moed voor de toekomst.

Overlijden

Op 4 april 2022 is na een hersenbloeding onverwacht overleden Adriana Volksje Peltenburg-Schelling (Janie) in de leeftijd van 66 jaar. Ze is in een beperkte kring begraven. Mededelingen hierover zijn na de plichtigheid gedeeld.

Huwelijksjubilea

Naam	Adres	Datum en aantal jaren
De heer en mevr. de Graaf- Kersten	Voorstraat 32 3245BH Sommelsdijk	16 mei 50 jaar
Piet en Francien Dees- Mijs	Doetinchemsestraat 10 3241 AA Middelharnis	18 mei 50 jaar
Gerrit en Janny van den Boogert-Hoogmoed	Lijsterbesweg 24 3241BMMiddelharnis	24 mei 55 jaar
Niek en Wil Blok-Bergshoeff	Mondriaanhof 20 3241 AT Middelharnis	2 juni 62 jaar
Dick en Ada Vroegindeweyj- Littel	Langeweg 2 3257 KD Ooltgensplaat	16 juni 45 jaar
Rien en Arja Abramse-van Houwelingen	Dorpsweg 97 3245 VB Sommelsdijk	24 juni 45 jaar

Kroonjaren

Naam	Adres	Datum en hoeveel jaar
Mevr. H.J. van Lenten- Rijsewijk	Vroonweg 12 a 3247 CG Dirksland	18 mei 85 jaar
De heer J.M. Blankenburgh	Pluvier 59 3245 TD Sommelsdijk	6 juni 80 jaar
De heer A.J. van Nierop	Wilgenlaan 61 3241 BR Middelharnis	9 juni 90 jaar
De heer T. C.(Teun) de Knegt	Peuterdijk 44 3249 AW Herkingen	12 juni 85 jaar
De heer N. (Niek) Blok	Mondriaanhof 20 3241 AT Middelharnis	24 juni 90 jaar

Komende verjaardagen 85+

Naam	Adres	Datum en hoeveel jaar
Mevr. D. van Oostenbrugge-van Antwerpen	Ds. Montijnstraat 33 3245 XC Sommelisdijk	15 mei 86 jaar
Mevr. J.P. Waanders-van Felius	Sperwer 41 3245 VP Sommelisdijk	15 juni 86 jaar
De heer J. Verolme	Herman Heijermanssingel 18 3241 DC Middelharnis	17 juni 87 jaar
Mevr. W.J. (Wil) van Welsenis-Jansen	Berg. Mijslaan 77 3241 XA Middelharnis	27 juni 93 jaar
Mevr. P. Driesse-Verolme	Sperwer 349 3245 VP Sommelisdijk	27 juni 89 jaar
Mevr. G- (Gerda) Gravendeel-Flach	Olympiaweg 83 3245 DL Sommelisdijk	27 juni 86 jaar
Mevr. M.A.E. Schouten-Schaapveld	Rembrandtlaan 35 3241 AG Middelharnis	30 juni 89 jaar

Als u geen vermelding wenst in bovenstaande rubrieken, verzoeken wij u dit voor 27 juni kenbaar te maken bij de scriba: info@exoduskerk.nl.

Tenslotte

Na het Paasfeest, het feest van de Opgestane Heer, zijn we nu op weg naar Hemelvaart en Pinksteren: de uitstorting van de Heilige Geest. Dat is een wonder, dat in Lied 682 uit het Liedboek mooi verwoord wordt.

Dit is het wonder: de kracht van de Geest
baart stralen nieuw leven op 't pinksterfeest.
In een onzeker en kwetsbaar bestaan
ontkiemt het bevrijdend, en kondigt ons aan:
Sta op en vat moed
en weet het voorgoed
dat goddelijke liefde de wereld begroet.

Dit is het wonder: de kracht van de Geest
herschept, en wekt op wat als dood is geweest.
Geeft inzicht en uitzicht, doorbreekt en ontvouwt.
Geen oor heeft gehoord en geen oog heeft aanschouwd
wat ons is voorzegd:
na bitter gevecht
zal vrede ons deel zijn en waarheid en recht.

Margot van de Wiel

Agenda

Datum	Activiteit	Locatie	Aanvang
2 juni	Breicafé	Jeugdruimte	14.00 uur
11 juni	Inleveren spullen ontmoetingsdagen	Ontmoetings- ruimte	9.00- 11.00 uur
16 juni	Breicafé	Jeugdruimte	14.00 uur

Inleveren spullen voor de ontmoetingsdagen

Begin november worden in de Exoduskerk weer de jaarlijkse ontmoetingsdagen gehouden.

Een gezellig evenement met allerlei activiteiten.

De organisatie is al volop bezig met de voorbereidingen en vraagt ook uw hulp.

Heeft u mooie, goede en bruikbare spulletjes die u niet meer gebruikt, dan ontvangen wij die graag voor onze verkoopkramen.

Geen grote voorwerpen (meubilair, elektronica, witgoed) en graag aanleveren in stapelbare dozen.

Inleverdatum: zaterdag 11 juni 2022 tussen 9.00 en 11.00 uur in de kerk

Bezoek aan de Nollehof in Melissant

In het kader “Kerk van binnen naar buiten” hebben Jan de Visser en ik onlangs een bezoek gebracht aan de “Nollehof”. Hier verblijven mensen die licht dementerend zijn of een niet aangeboren hersenletsel hebben. Het is twee jaar geleden opgezet naast de Nollestee, de zorgwekerij, geïnitieerd door Cor Joppe.

In de “Nollehof” is elke dag een groep van 14 personen aanwezig, die nog thuis wonen, maar hier een dagbesteding hebben. Ze worden met de taxi gebracht en ’s middags weer opgehaald. Sommige mensen zijn er twee dagen, anderen drie. Elke dag kan de samenstelling anders zijn. Er is van alles te doen voor de mensen, er kan geknutseld worden, in de moestuin gewerkt of aan houtbewerking gedaan worden. Op het moment dat wij er waren, werden soort gereedschapskistjes in elkaar geschroefd en geverfd.

De mensen kunnen ook helpen met huishoudelijke taken, was op hangen en het warme eten voorbereiden met groenten uit eigen tuin. Van onze kerk is Maas Huizer uit Sommelsdijk één van hen. Hij gaat hier twee keer per week naar toe. Hij heeft het erg naar zijn zin. Dirk Verkerke is ook een paar maanden deelnemer geweest. Maas Huizer heeft een vaste maat, met wie hij optrekt. Hij instrueert hem en zijn maat kan het uitvoeren. Anderen vinden het fijn om zo maar lekker te zitten en te kletsen of gewoon rond te kijken en een beetje te doezelen, totdat ze aangespoord worden om met iets mee te helpen. De voorziening voorziet in een behoefte, er staan veel mensen op de wachtlijst. De begeleiders zijn bevlogen mensen die een klik hebben met deze veelal ouderen.

Het is mooi om te zien hoe mensen gelukkig kunnen zijn zo met elkaar en het geeft “lucht” aan het thuisfront, zodat zij zich ook weer kunnen opladen.

Cor Joppe werkt vanuit een christelijk oogmerk. Omzien naar de naaste is zijn motto.

Men is bezig met het opzetten van inloophuis “De Voorste Vloer”. Van 18 tot en met 21 mei zijn er open dagen, waarbij de drie voorzieningen opengesteld worden.

Iedereen is welkom op deze dagen van 09.00 -16.00 uur.

Margot van de Wiel

Ruth

Op 29 mei, de zondag na Hemelvaart, beginnen we met het boek Ruth. Vier weken, vier hoofdstukken. Dat is helder. Het boek Ruth is één van de kleinste boeken uit de Bijbel. In het Oude Testament zijn er alleen bij de kleine profeten een paar die nog geringer in omvang zijn (maar daarom heten ze ook 'kleine profeten'): Joël, Obadja, Haggai.

Terug naar het boek Ruth.

Het verhaal in het kort

Elimelech trekt vanwege een hongersnood van uit Bethlehem naar het land Moab, net aan de andere kant van de Rode Zee. Hij onderneemt deze reis met zijn vrouw Naomi, en zijn zonen Machlon en Kiljon. Die laatste trouwen daar, de eerste met Ruth, de tweede met Orpa. Maar Machlon en Kiljon sterven in Moab. De twee vrouwen blijven kinderloos achter. Ook Elimelech is in Moab gestorven. Als het bericht komt dat de hongersnood voorbij is, wil Naomi terug naar Bethlehem. Haar twee schoondochters willen ook mee, maar uiteindelijk kiest Orpa er toch voor om in Moab te blijven. Ruth niet; zij zegt: 'Waar u gaat, zal ik gaan; waar u slaapt, zal ik slapen; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.' Eenmaal terug in Bethlehem komt Ruth een rijk en invloedrijk man tegen, Boaz. Die is ergens ver weg ook nog familie van Elimelech. Hij neemt bij de gersteoogst Ruth op in de kring van zijn personeel, en geeft haar meer dan voldoende voedsel voor haar en Naomi.

Naomi bereidt Ruth voor op de feestelijke afsluiting van het oogstfeest: ze moet zich mooi opmaken, en ze moet wachten totdat Boaz naar zijn slaapplek gaat, en daar moet ze contact maken, en afwachten wat er gaat gebeuren.

Midden in de nacht ontspint zich een gesprek tussen die twee over de mogelijkheid dat Boaz de akkers van Elimelech zal kopen. Daarvoor moet er wel eerst iemand anders overboden worden, want er was een familielid dat dichterbij Elimelech stond dan Boaz. Uiteindelijk trekt die man zich terug, en dan staat de weg open voor Boaz om het bezit van Elimelech over te nemen. En hij kondigt aan met Ruth te gaan trouwen. Naomi wordt al snel oma, want Ruth krijgt een zoon: Obed. En deze Obed is de opa van de grote koning David.

Thema's

Het boek Ruth gaat over *trouw* in de zin van meer doen dan waartoe het alledaagse je verplicht. Je zet een stap extra als je trouw wilt blijven aan je lieve schoonmoeder, en zelfs als Ruth aan het voeteneind van het bed van Boaz ligt, prijst hij haar om haar trouw aan haar familie.

Het gaat ook over *vreemdelingschap*: Elimelech vertrekt naar Moab, om daar als vreemdeling te verkeren. In hoeverre hij daar met zijn gezin geaccepteerd is, weten we niet precies, maar zijn zoons hebben daar wel echtgenotes gevonden. Als Ruth, samen met Naomi, in Bethlehem aankomt, wordt ze niet eens aangekeken of genoemd. Dat zij later met één van de meest invloedrijke mannen van Bethlehem zal trouwen, heeft niemand aan zien komen. Ook is het mooi dat het woord *schuilen* op een paar plaatsen voorkomt. Boaz complimenteert Ruth bij de eerste kennismaking al, omdat zij onder de vleugels van de HEER is komen schuilen. En later, als zij aan het voeteneind van zijn bed ligt, vraagt ze of ze bij hem bij Boaz mag schuilen, want hij is de enige die de situatie rond de landerijen van Elimelech kan oplossen.

Vervolg

Vier diensten over Ruth. En op de Eerste Pinksterdag lezen we het tweede hoofdstuk over de oogst. En dat is mooi, wat eigenlijk is Pinksteren een oogstfeest.

Ds. Jan de Visser

Het songfestival en de psalmen

Misschien verbaast het je een beetje dat ik erover begin, maar ik trof ergens op internet iets heel bijzonders aan over het Songfestival 2022, en wel met name de Nederlandse inzending. Stien den Hollander, die meedeed onder haar artiestennaam S10, heeft een Nederlandstalig lied gezongen, onder de titel *De diepte*.

En iedereen die een beetje thuis is in het Psalmbboek zal de associatie met Psalm 130 waarschijnlijk niet kunnen onderdrukken: “Uit diepte van ellende roep ik tot U, o Heer.” En warempel: het lijkt er nog ontzettend veel op ook! De toonsoort is al hetzelfde, precies hetzelfde. Het is een oude kerktonsoort, d-dorisch of d-klein. En in het lied zijn heel veel overeenkomsten met de psalmmelodie. Ik heb ze hieronder genoteerd. De psalm én het refrein van *De diepte* beginnen met dezelfde val naar de diepte: een kwintsprong, een sprong van vijf noten. En net als in de psalm eindigt de melodie van de eerste zin op z’n allerlaagst. Kijk maar!

Fragment 1

Psalm 130

Uit diep - te van el - len - de

S10

Hoo - oo Haa - aa

‘Oké’, zul je zeggen, ‘het verschil is in het midden toch wel vrij groot.’ Nou, dat valt wel mee als je de begeleiding erbij hoort. En bovendien zijn de ankerpunten, het begin en het einde, hetzelfde. En ik vind met name de laatste noot, die lage c, erg overtuigend op dit punt.

Het tweede deel van het refrein komt ook heel sterk overeen met de psalmmelodie. Kijk maar naar de overeenkomst met de eerste regel van de tweede helft van de psalm (een heel klein beetje aangepast) en de tweede zin van S10's refrein:

Fragment 2

Psalm 130

O, laat uw oor zich nei - gen

S10

in de diep - te hoor ik steeds maar weer je naam

Voor de vergelijking heb ik de overeenkomende noten gewoon afgedrukt en de tussennoten van S10 kleiner. De enige afwijking is de noot bij 'weer' in de tweede regel; die heb ik dan ook tussen haakjes gezet. Voor het overige: verrassende gelijkenissen!

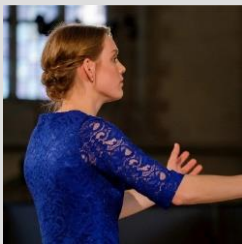
Op het moment dat deze versie van de Verbinding wordt gepubliceerd, is het Songfestival allang achter de rug. We gaan ervan uit, dat S10 heeft gewonnen, en zo niet dan toch; dan toch is het de moeite waard om bij het terugluisteren van dit lied de verbinding met Psalm 130 te maken.

Veel luisterplezier!

Ds. Jan de Visser

Leerhuisavond Requiem Brahms

Op vrijdagavond repeteert in de jeugdruimte van ons kerkgebouw het koor Magnificat. Dat koor staat onder leiding van Mirjam van den Hoek. Zij studeerde van 2012 tot 2018 koordirectie aan het Rotterdams Conservatorium (Codarts) en staat alweer meer dan drie jaar voor Magnificat.

Op dit moment staat het beroemde werk *Ein deutsches Requiem* op de lessenaars, een compositie van de Duitse componist Johannes Brahms (1833 – 1987). Het is op zich al een prachtige ervaring om naar dit werk te luisteren, en we hopen natuurlijk dat er heel veel mensen de concerten zullen bezoeken. Om het luistergenot te vergroten is er op 7 juni a.s. een leerhuisavond over dit omvangrijke werk. Samen met Mirjam en mogelijk een aantal leden van het koor zullen we ingaan op allerlei bijzonderheden in en rond dit magistrale werk. Waarom bevat de Duitse titel een Latijns woord? Is het wel een Requiem als er niets lijkt op de klassieke vorm van een dodenmis? Waar blijven de engelen? O wacht, die zijn er niet bij Brahms! Is dit werk ooit gezongen tijdens een uitvaart, of is het niet voor die gelegenheid geschreven? Vragen en bijzonderheden te over, dus een leerhuisavond.

Hierbij de gegevens (zet ze alvast in de agenda!):

	Datum	Tijd	Plaats	Kosten
Leerhuis	7 juni	19.30	Exoduskerk Sommelsdijk	Gratis
Eerste uitvoering	18 juni	20.15	Grote of St. Catharijnekkerk, Brielle	€ 15,00
Tweede uitvoering	25 juni	20.15	Grote of. St. Michaelskerk, Middelharnis	€ 15,00

(P.S.: bij de leerhuisavond is een vrijwillige bijdrage altijd welkom. De andere prijzen gelden alleen bij de voorverkoop. Voor mensen onder de 16 jaar bedragen deze kosten slechts € 5!)

Ds. Jan de Visser

En dit zijn de solisten: Martha Bos en Berend Eijkhout

DANKJEWEL

Bedankt voor de vele reacties die ik kreeg n.a.v. mijn koninklijke onderscheiding op 26 april. Dankbaar voor die warme deken die de Exodusgemeente mij gaf, niet alleen nu maar al vele jaren.

Groet Cora

Lieve mensen,

Via deze weg wil ik jullie hartelijk bedanken voor de mooie bloemen, en de vele lieve beterschapswensen die ik van jullie mocht ontvangen. Het is fijn als je weet dat er aan je gedacht wordt in minder goede tijden. Dat heeft ons heel goed gedaan.

Hartelijke groetjes van,

Jeannette en René le Comte.

Financiën van de diaconie

De opbrengsten van de collecten in de maanden maart en april 2022 waren:

Datum	Doel	Bedrag
06-03	Noodhulp Oekraïne	€ 1.504,40
13-03	Noodhulp Oekraïne	€ 1.400,70
20-03	PKN 40dagentijd, Indonesië	€ 257,50
27-03	PKN 40dagentijd, missionair werk	€ 349,55
03-04	PKN 40dagentijd, Moldavië	€ 310,10
10-04	PKN Jong Protestant	€ 284,10
17-04	Kerk In Actie, Libanon	€ 382,50
24-04	Plaatselijk Diaconaat	€ 228,70

De collectes zijn verdeeld aan de hand van de ontvangsten van 50% via de kerkrentmeesters en van 100% van de door de diaconie ontvangen overschrijvingen. Tevens zijn er in maart heel veel giften, qua aantal en qua hoogte, ontvangen voor Oekraïne. Die bedragen zijn opgenomen in bovenstaande collectes voor Noodhulp Oekraïne en overgemaakt naar het betreffende nummer van Kerk In Actie. Dat geldt ook voor de huwelijkscollecte voor dat doel d.d. 01-04-2022, die € 127,- opgebracht heeft.

Eveneens is er in maart een gift ontvangen van € 20,-. In april is een gift ontvangen van € 100,- voor Libanon en dat bedrag zit in de collecte van 17 april. Verder zijn er in april giften ontvangen van € 10,-, € 20,- en € 50,-. Voor deze giften en voor de collectebijdragen danken wij u weer hartelijk.

Tenslotte hebben wij een gift ontvangen van de opbrengst van de seniorenmiddagen van afgelopen winter en mochten wij een mooi bedrag van € 119,50 overmaken naar Make a Wish.

Met vriendelijke groet,
namens de diaconie,
Hans Meijer

Toelichting bij de collecten

22 mei 2022 Protestantse Kerk missionair werk.

Kenmerkend voor pioniersplekken van de Protestantse Kerk in Nederland is dat zij aansluiting zoeken bij de leefwereld van de bezoekers door het evangelie te delen op een manier die bij hen past. Zo hebben kinderen bij pioniersplek Het Badhuis in Zwijndrecht hun eigen plek. Bij de kidsclub en BadhuisForYouth is er alle ruimte voor gezelligheid, leuke activiteiten en goede gesprekken. De Protestantse Kerk ondersteunt het werk van deze nieuwe vormen van kerk zijn door heel Nederland.

26 mei 2022 (Hemelvaartsdag) Kerkdiensten Zuidwester

De kerkdiensten op Hernesseroord worden door de kerken op GO financieel en door middel van vrijwilligers ondersteund. Onze kerk werkt hier al jaren aan mee en wij collecteren hier één keer per jaar voor.

29 mei 2022 Diaconaat ook voor Jongeren

Diaconaal werk, is dat alleen iets voor volwassenen? Nee! Jong Protestant, de jongerenorganisatie van de Protestantse Kerk, en Kerk in Actie hebben werkvormen ontwikkeld waarmee jongeren kunnen kennismaken met diaconaat. De ervaringen zijn erg positief. Jongeren ontdekken samen met hun jeugdleider en een diaken op welke manieren ze van betekenis kunnen zijn voor de mensen om hen heen en hoe dat ook hun eigen leven verrijkt. Het programma stimuleert hen ook om diaconaal actief te blijven.

5 juni 2022 Kerk in Actie Pinkstercollecte

Zuid-Afrika: Bijbel brengt arme boeren in actie. Veel arme boeren in de Zuid-Afrikaanse provincie KwaZulu-Natal leven al generaties lang in armoede. Ze geloven niet dat hun leven ooit zal verbeteren. Een christelijke ontwikkelingsorganisatie doorbreekt deze mentaliteit door boerenfamilies te laten samenwerken. De organisatie inspireert hen met Bijbelverhalen en leert hun hoe ze met betere landbouwmethoden de voedselopbrengst kunnen verhogen. In het kader van 'jong geleerd, oud gedaan' investeert de organisatie juist ook in kinderen zodat er een structurele verbetering van de leefomstandigheden optreedt.

Wat betekent dit project voor Xolile en haar oma?

Xolile is 13 jaar en woont samen met haar broers en zussen bij haar oma. Haar oma brengt veel tijd door in haar tuin en verbouwt en kweekt daar groente en fruit. Ook repareert ze kleding voor extra inkomsten.

Xolile helpt haar oma door de tuin te besproeien en door de herstelde kleding naar de eigenaren terug te brengen. Xoliles oma is enthousiast over de training die ze heeft gekregen, haar bedrijfje bloeit als nooit tevoren. “Ik heb geen geldzorgen meer en kan goed voor mijn kleinkinderen zorgen. Ik geniet ervan om te zien hoe gezond en blij ze zijn”, zegt ze.

Vandaag is het Pinksteren: het feest van de Geest die mensen over de hele wereld inspireert. De arme boeren in KwaZulu-Natal zijn daar een prachtig voorbeeld van.

12 juni 2022 Vluchtelingenwerk GO

Vluchtelingenwerk ondersteunt vluchtelingen en asielzoekers van het moment dat ze worden opgevangen in Nederland totdat ze zelfstandig hun weg hebben gevonden. Een actueel onderwerp, nu er ook in onze gemeente veel Oekraïense vluchtelingen worden opgevangen.

19 juni 2022 Voedselbank Goeree Overflakkee

Stichting Steunpunt Voedselbank Goeree-Overflakkee heeft verschillende doelstellingen. Het belangrijkste doel is medeburgers op Goeree-Overflakkee, die door omstandigheden onvoldoende voedsel of kleding kunnen kopen, wekelijks van een voedselpakket te voorzien. Andere doelstellingen zijn: het terugdringen van de vernietiging (verspilling) van voedsel en een bijdrage leveren aan het voorkomen of doorbreken van een sociaal isolement van de cliënten.

26 juni 2022 Kerk in Actie Binnenlands diaconaat

Hulp en perspectief voor mensen zonder papieren. Nederland telt zo'n 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen bleven na een mislukte asielpcedure in Nederland, bijvoorbeeld omdat het land van herkomst hen niet accepteert. Ongedocumenteerden hebben weinig rechten en er is altijd de angst op uitzetting.

Diverse kerkelijke initiatieven, zoals de Wereldhuizen in Amsterdam en Den Haag, de Pauluskerk in Rotterdam en Villa Vrede in Utrecht helpen met advies en dagbesteding en stimuleren zo de veerkracht van deze mensen.

3 juli 2022 Kerk in Actie Werelddiaconaat

India: Onderwijs geeft kansarme kinderen een toekomst. In India worden duizenden kasteloze Dalit-kinderen achtergesteld en buitengesloten. De schooluitval is hierdoor hoog. Samen met een Indiase partnerorganisatie wil Kerk in Actie via deze kinderen het onderdrukkende kastensysteem doorbreken. De organisatie biedt kinderen voor en na schooltijd huiswerkbegeleiding, muziek-, dans- en sportlessen.

Zo krijgen ze zelfvertrouwen en verbeteren hun schoolprestaties. De organisatie besteedt ook veel aandacht aan het verbeteren van de thuissituatie en het gezinsinkomen om zo samen met kinderen en ouders de armoede te doorbreken.

10 juli 2022 De Herberg Oosterbeek

De Herberg in Oosterbeek is een pastoraal diaconaal centrum in een prachtige omgeving. Bij een geopende bijbel, met professionele begeleiding wordt hier liefdevolle aandacht geboden. Er zijn verschillende mogelijkheden, zoals herstelprogramma, retraite of kom-op-adem-programma. Bedoeld voor iedereen die beschutting zoekt in de storm van de het leven. Denk aan: eenzaamheid, overbelasting, somberheid, verwerken van verlies, dorheid in het geloof, of bijvoorbeeld spanning binnen relaties.

Colofon

Verbinding verschijnt dit jaar negen keer

59^e jaargang nr. 4 - mei - juni - juli 2022

Administratie

Exodus Gemeente PKN

e-mail: info@exoduskerk.nl

1^e scriba:

Mevr. M. (Margot) van de Wiel

p/a Dorpsweg 97a

3245 VB Sommelsdijk

Tel. 0187-485529

2^e scriba:

Annet van Leersum

Tel. 0187-602792

Predikant

Ds. Jan de Visser

Berkenhof 10

3241 BA Middelharnis

e-mail: jdevisser@exoduskerk.nl

Tel.: 0187-769034

Adres Exoduskerk

Dorpsweg 97a

3245 VB Sommelsdijk

Administratie mededelingenblad

Dhr. P. Dees

Doetinchemsestraat 10

3241 AA Middelharnis

Tel. 487688

Kerkrentmeesters

Vrijwillige bijdragen en/of giften

kunnen worden gestort op

de rekening van de Exodus

Gemeente PKN:

NL92RABO0373725140

Kopij voor het volgende nummer

t/m **maandag 27 juni 2022**

inleveren per e-mail in **Calibri 11:**

redactieverbinding@exoduskerk.nl

De redactie behoudt zich het recht voor wijziging van de kopij. Wij vragen uw begrip hiervoor.

Redactie

Jeanet Akershoek 06-55161287

Nel Nelemans 0187- 651465

Antoinette v.d. Veken 06-18204064

Collectebonnen

Er zijn collectebonnen te bestellen

met een waarde van € 0,70,

€ 1,40, € 2,50 en € 5,- per eenheid van

20 stuks. Via website/kerk app is

betaling via Ideal en bezorging als

vanouds.

Of bedrag overmaken op:

NL92RABO0373725140 o.v.v.

collectebonnen € 0,70 en/of € 1,40,

€ 2,50, € 5,-

Diaconie

Giften zijn welkom op de

diaconierekening van de

Exodus Gemeente PKN

NL89RABO0373710062

Leesrooster

Mei

wo 22 Jeremia 39:1-10
do 23 Jeremia 39:11-18
vr 24 Jeremia 40:1-6
zo 25 Jeremia 40:7-16
ma 26 Psalm 57
di 27 Jeremia 41:1-10
wo 28 Jeremia 41:11-18
do 29 Jeremia 42:1-12
vr 30 Jeremia 42:13-22
za 31 Jeremia 43:1-13

Juni

wo 1 Jeremia 44:1-10
do 2 Jeremia 44:11-19
vr 3 Jeremia 44:20-30
za 4 Jeremia 45:1-5
zo 5 Psal 147
ma 6 Lucas 7:18-35
di 7 Lucas 7:36-50
wo 8 Psalm 105:1-22
do 9 Psalm 105:23-45
vr 10 Lucas 8:1-8
za 11 Lucas 8:9-21
zo 12 Psalm 135
ma 13 Lucas 8:22-39
di 14 Lucas 8:40-56

wo 15 Lucas 9:1-9
do 16 Lucas 9:10-17
vr 17 Lucas 9:18-27
za 18 Lucas 9:28-36
zo 19 Lucas 9:37-45
ma 20 Lucas 9:46-50
di 21 2 Korintiërs 8:1-9
wo 22 2 Korintiërs 8:10-15
do 23 2 Korintiërs 8:16-24
vr 24 2 Korintiërs 9:1-15
za 25 2 Korintiërs 10:1-11
zo 26 Psalm 57
ma 27 2 Korintiërs 11:1-15
di 28 2 Korintiërs 11:16-29
wo 29 2 Korintiërs 11:30-12:10
do 30 2 Korintiërs 12:11-21

Juli

vr 1 2 Korintiërs 13:1-13
za 2 Lucas 9:51-62
zo 3 Lucas 10:1-16
ma 4 Lucas 10:17-24
di 5 Lucas 10:25-37
wo 6 Lucas 10:38-42
do 7 Psalm 140
vr 8 1 Koningen 1:1-21
za 9 1 Koningen 1:22-40
zo 10 1 Koningen 1:41-53

